

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 64.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947087730656/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

veir, men den frækkeste Guds-Bespottelse, som om den Gud, der Selv er Kjærlighed, ikke havde Saligheden indeni sig, men uden for sig, at rutte med iflæng.

At denne Tale om »Kjærligheden«, som Christendommens A og Ø, klinger i alle saakaldte høikirkelige Øren som en skurrende Giærlid fra det forrige Aarhundrede, hvori vel min Vugge stod, men hvorved dog mit Hjerte ellers ikke synes at hænge, det veed jeg godt, men jeg veed ogsaa godt, hvad Forskiellen er mellem det attende Aarhundredes Tale om Kjærlighed, som Christendommens Kierne, og min Tale derom, thi Kjærligheds-Prædikanterne i forrige Aarhundrede meende, at det var den Smule Menneske-Kjærlighed, vi fødes med eller kan læse og slutte os til, der skulde forbarme sig over Christendommen, som sin Næste, og tilgive den sine mange Synder mod Oplysning og sund Fornuft, men jeg mener Guds Menneske-Kjærlighed som i Christendommen forbarmer sig over os, og tilgiver os alle vore Synder mod Kjærligheden Selv, naar vi ved Troen vil oplade vort Hjerte for den Guds Menneske-Kjærlighed, som besøgte os i og med den Ecnbaarne, og er, for hans Skyld, udøst over os i Fader-Aanden, saa det attende Aarhundrede og jeg er i denne Henseende saa nemme at skille ad, som en Kjærlighed, der udelukker »Ordet og Troen« i christelig Forstand, klarlig adskiller sig selv fra den Kjærlighed, der ikke blot omfavner »Ordet og Troen«, men udspringer deraf.

Naar jeg nu siger, at skal denne Betragtning af Christendommen, ikke blot som Guds Menneske-Kjærligheds Frugt i Tidens Fylde, men tillige som Guds Menneske-Kjærligheds Giærning i Tidernes Løb, nogensteds i Christenheden lyslevende træde i Kraft til at skabe en Christen Menighed, hvis Liv og Levnet afbjemler denne Betragtning af Christendommen, som den eneste rette, derfor ogsaa den eneste livsalig frugtbare for Menneske-Hjertet og for Menneske-Livet i alle sine Retninger og Forhold, da maa det være midt iblandt os, midt i vort Danske Høinorden, see da frygter jeg intet Øieblik for, at man skal kunne pege paa nogen anden Prik i hele Christenheden, hvor det rimeligere kunde skæe, men vel forudseer jeg, at Mange vil sige, det er ligesaa urimeligt, eller vel endogsaa umueligt her som andensteds, at denne Betragtning af Christendommen skulde blive andet end en grundtvigsk Grille, eller i det høieste et fromt Ønske

Den Danske Sag

fra den anden Verden, hvis Opfyldelse i denne Verden kun Sværmere, Kvinder og Børn forgiæves kan vente paa til Dommeligdag.

Denne Indvending har imidlertid i mine Øine slet intet at betyde, thi jeg kan jo ikke troe paa Jesus Christus, Jomfru Mariæ Søn, som Gud-Faders eenbaarne Søn af Evighed, uden at troe paa hvad der i Verdens Øine er høist urimeligt og for Mennesker umueligt, saa at i den christelige Tankegang er der kun een Umuelighed, den at Guds Ord skulde glippe, og kun een stor Urimelighed, nemlig den at troe paa Jesus Christus, uden at ville indrømme alt hvad der nødvendig følger af denne Troes guddommelige Sandhed.

Nu kan imidlertid den Christne Tro, som vi alle ved Daaben bekiender, umuelig være guddommeligt sand, med mindre Christendommen i sit nittende Aarhundrede er den samme Guds Kraft til Salighed for de Troende, som i sit første Aarhundrede, saa at naar det har syntes anderledes, maa Grunden dertil alene findes enten i Mangel paa en tilsvarende Tro, eller i en Mangel ved Troen, som Christendommen baade maa være istand til at afhjælpe og som det maa høre til dens ligesaa menneskelige som guddommelige Kiærligheds-Giærning at afhjælpe.

Det vilde nu slet ikke falde vanskeligt at oplyse, hvorledes, dels Mangel paa hjertelig Christen-Tro, og dels store Mangler ved Troen, hvor den fandtes, har ligesom formindsket og forsinket Guds christelige Kiærligheds-Giærning, hvad jo kun vil sige, at de har enten forhindret Frugt-Sætningen, eller dog vanskabt Frugterne deraf og forhindret de bedste fra at voxe og modnes, men det vilde her falde meget for vidtløftigt, og behøves heller ingenlunde, da det er lige klart, at hvorlænge end Guds Kiærligheds-Giærning, som strækker sig til hele Menneske-Slægten, uden Christendommens Skyld, kan fordunkles og forsinkes, saa kan den dog aldrig forstyrres eller forhindres, saa at, førend Herren kommer øiensynlig igien, maa Alle de, som troe, igjen blive seet Hjerte og een Sjæle som de kun kan blive ved den Kiærlighed, der er Fuldkommenheds Baand, og at det første Skridt fra vor Side er at troe paa Christendommen som en saadan guddommelig Kiærligheds-Giærning og derved give Guds Menneske-Kiærlighed det Raaderum i vort Hjerte, som ingen Magt kan tiltvinge sig imod vor Villie.